

Χρήστος Μερεντίτης

**ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ
ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ**

20 Κριτήρια Προσομοίωσης

(Με ανθολόγηση κειμένων)

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, εφόσον η υπογραφή προβλέπεται από τη σύμβαση.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Εκπαίδευση

Χρήστος Μερεντίτης, *Εξετάσεις στη Γλώσσα για την εισαγωγή στα Πρότυπα Γυμνάσια – 20 κριτήρια προσομοίωσης*

Διορθώσεις: Μάγδα Τικοπούλου

Υπεύθυνος έκδοσης: Βαγγέλης Μπακλαβάς

DTP: Κατερίνα Σταματοπούλου, Ευσταθία Κανελλοπούλου

Copyright© Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε. (Εκδόσεις Πατάκη) και Χρήστος Μερεντίτης, Αθήνα, 2014-2026

Ο παρών τόμος αποτελεί αναμορφωμένη έκδοση του βιβλίου που κυκλοφόρησε από τις Εκδόσεις Πατάκη με ISBN 978-960-16-6090-5 τον Απρίλιο 2023

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Ιούλιος 2026

ΚΕΤ Κ312 – ΚΕΠ 105/26

ISBN 978-618-07-1662-7

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ 38 (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ), 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665 - ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15 - ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Περιεχόμενα

1ο Κριτήριο αξιολόγησης	6
2ο Κριτήριο αξιολόγησης	11
3ο Κριτήριο αξιολόγησης	16
4ο Κριτήριο αξιολόγησης	23
5ο Κριτήριο αξιολόγησης	29
6ο Κριτήριο αξιολόγησης	36
7ο Κριτήριο αξιολόγησης	42
8ο Κριτήριο αξιολόγησης	48
9ο Κριτήριο αξιολόγησης	55
10ο Κριτήριο αξιολόγησης	61
11ο Κριτήριο αξιολόγησης	67
12ο Κριτήριο αξιολόγησης	74
13ο Κριτήριο αξιολόγησης	81
14ο Κριτήριο αξιολόγησης	86
15ο Κριτήριο αξιολόγησης	92
16ο Κριτήριο αξιολόγησης	98
17ο Κριτήριο αξιολόγησης	104
18ο Κριτήριο αξιολόγησης	110
19ο Κριτήριο αξιολόγησης	116
20ο Κριτήριο αξιολόγησης	122
Απαντήσεις ασκήσεων των Κριτηρίων αξιολόγησης	129
Θέματα εξετάσεων 2021-2026	133
Απαντήσεις στα θέματα των εξετάσεων 2021-2026	166
Βιβλιογραφία	167

Πρόλογος

Το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας αποτελεί ένα από τα πιο ενδιαφέροντα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος. Μέσα από αυτό αποκτάμε καινούριες γνώσεις και, κυρίως, μαθαίνουμε πώς να επικοινωνούμε καλύτερα σε πολλές και διαφορετικές περιστάσεις.

Με τα κείμενα τα οποία έχουμε σταχυολογήσει στο ανά χείρας βιβλίο επιχειρούμε να ανταποκριθούμε με επάρκεια στις απαιτήσεις των εξετάσεων για την εισαγωγή στα Πρότυπα Γυμνάσια. Τα κείμενα έχουν επιλεγεί με κριτήριο το πόσο πολύ μπορεί να ελκύσουν το ενδιαφέρον των μαθητών και των μαθητριών, ενώ το επίπεδο απαιτήσεων τους βαίνει από το εύκολο προς το δυσκολότερο. Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχουν και υποσελίδιες σημειώσεις με τη σημασία ορισμένων λέξεων, ενώ οι εικόνες και οι λεζάντες αναμένεται να διευκολύνουν την πληρέστερη κατανόηση του κάθε κειμένου.

Θεωρούμε, επίσης, ότι αυτό το βιβλίο μπορεί να αξιοποιηθεί και από μαθητές και μαθήτριες που συμμετέχουν σε διαγωνισμούς κατανόησης κειμένου ή απλώς επιθυμούν να προετοιμαστούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο για τη μετάβασή τους από το δημοτικό στο γυμνάσιο, καθώς και από εκπαιδευτικούς κατά την καθημερινή διδασκαλία.

Τέλος, θα συνιστούσε παράλειψή μας να μην απευθύνουμε δημόσια τις ευχαριστίες μας προς τους αγαπητούς φίλους και συναδέλφους οι οποίοι διάβασαν ορισμένες ενότητες του βιβλίου και μας καθοδήγησαν με εύστοχες συμβουλές και καίριες προτροπές. Ο κλασικός φιλόλογος Φώτης Καραμεσίνης, η κλασική φιλόλογος Λαμπρινή Κιουλτζίδη (ΜΑ στη Γλωσσική Τεχνολογία και ΜΑ στις Σπουδές στην Εκπαίδευση), ο φιλόλογος αγγλικής γλώσσας και λογοτεχνίας Βασίλης Μπαζιάκας (ΜΑ στη Διδακτική της Γλώσσας και διδάκτωρ του King's College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου), η κλασική φιλόλογος Κατερίνα Τζανάκη (ΜΑ στη Διδακτική της Γλώσσας) και η κλασική φιλόλογος Άσπα Τζανετοπούλου (ΜΑ στις Σπουδές στην Εκπαίδευση) στάθηκαν κοντά μας με ουσιώδεις επισημάνσεις και ακριβείς παρατηρήσεις.

Χρήστος Μερεντίτης

► Κείμενο: «Ταντ, ο χαμένος εξερευνητής»

**Ισπανία, 2012, έγχρωμο
παραγωγή**

Αλβάρο Ογκουστίν

σκηνοθεσία

Ενρίκε Γκάτο

σενάριο

Βερόνικα Φερνάντεζ

μοντάζ

Αλεξάντερ Άνταμς

μουσική

Ζακαρίας ντε λα Ρίβα

με τις φωνές των

Παναγ. Καποδίστρια,

Στεφανίας Φιλιάδη,

Τηλέμαχου Κρεβαϊκα,

Νίκου Ιωαννίδη

διάρκεια 90΄

Ο Ταντ ήθελε πάντα να γίνει ένας περιπετειώδης και διάσημος αρχαιολόγος. Αντ' αυτού, περνάει τον καιρό του κάνοντας όνειρα, ανάμεσα στους γερανούς και το τσιμέντο, στην οικοδομή όπου εργάζεται. Η ευκαιρία να κάνει πραγματικότητα τα όνειρά του θα παρουσιαστεί όταν ο φίλος του, ένας γνωστός αρχαιολόγος, λαμβάνει μια μυστηριώδη πέτρινη πλάκα, το κλειδί για τη διαδρομή στη Χαμένη Πόλη του Παϊτίτι και τον θρυλικό θησαυρό της. Εκεί θα μπλέξει σε μια απίστευτη περιπέτεια και με τη βοήθεια της γοητευτικής Σάρα, του καταφερτζή Φρέντι, ενός βουβού παπαγάλου και του αχώριστου σκύλου του Τζεφ θα προσπαθήσει να σώσει τη Χαμένη Πόλη των Ίνκας από μια ομάδα αδίστακτων κυνηγών θησαυρού.

Σε ισπανογαλλική παραγωγή, η ταινία του Ενρίκε Γκάτο γνώρισε εισπρακτικό θρίαμβο στην Ισπανία. Ο λόγος είναι εύκολα κατανοητός. Η ιστορία είναι γεμάτη δράση και χιούμορ, ο κεντρικός πρωταγωνιστής είναι ένας αξιολάτρευτος γκαφατζής και, ταυτόχρονα, ο «μικρός» άνθρωπος που καταφέρνει να γίνει «ήρωας», οι δευτερεύοντες χαρακτήρες και τα ζώα είναι έτοιμα να κλέψουν την παράσταση, ενώ το οδοιπορικό περιλαμβάνει χαμένους θησαυρούς και κρυμμένες μυθικές πόλεις: ό,τι χρειάζεται δηλαδή για να κάνει την παιδική φαντασία να καλπάσει.

Η ιστορία του Ταντ δεν απευθύνεται σε ενήλικο κοινό ούτε έχει κάποια άξια λόγου πρωτοτυπία. Είναι όμως γεμάτη ζεστασιά!

Σίγουρα δεν είναι κάτι που δεν έχουμε ξαναδεί, και πολλές φορές μάλιστα, όσον αφορά στην εξέλιξή της ή στους χαρακτήρες. Η ταινία, ένας φόρος τιμής σε όλες τις εξωτικές περιπέτειες της μεγάλης οθόνης και ιδιαίτερα στον μύθο του

Ιντιάνα Τζόουνς, περιστρέφεται γύρω από έναν φιλοπερίεργο αλλά καλών προθέσεων και τελικά γενναίο νεαρό, μια συναρπαστική αποστολή, μια κοπέλα που τον συντροφεύει και την οποία ερωτεύεται, τον διπρόσωπο ανταγωνιστή του για την καρδιά της κοπέλας και ένα ζωάκι-σύντροφος.

Η ταινία θα προβάλλεται μεταγλωττισμένη στα ελληνικά, σε 2D και 3D!

(κείμενο αντλημένο από το διαδίκτυο)

➤ Ερωτήσεις

Α΄ ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

Στις ερωτήσεις 001 έως και 010 να επιλέξετε μία (1) μόνο από τις τέσσερις (4) δυνατές απαντήσεις. Για κάθε ερώτηση για την οποία θα επιλέξετε τη σωστή απάντηση και μόνο αυτή, θα βαθμολογηθείτε με δύο (2) μονάδες.

001. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις αληθεύει, σύμφωνα με το κείμενο;

- A. Η ταινία δεν πρόκειται να αρέσει στους μικρούς σινεφίλ.
- B. Ταινίες με αυτό το θέμα έχουν γυριστεί και άλλες.
- Γ. Η ταινία δε βρήκε στην Ισπανία την ανταπόκριση που περίμενε από το κοινό.
- Δ. Ο Ταντ, πριν γίνει αρχαιολόγος, ασχολιόταν με ένα επάγγελμα σχετικό με την αναζήτηση του παρελθόντος.

002. «Η ταινία, [...] περιστρέφεται γύρω από: έναν φιλοπερίεργο νεαρό, μια συναρπαστική αποστολή, μια κοπέλα που τον συντροφεύει και την οποία ερωτεύεται, τον διπρόσωπο ανταγωνιστή του για την καρδιά της κοπέλας». Ποια είναι η αντίθετη της υπογραμμισμένης λέξης;

- A. απόλυτος B. αποφασιστικός Γ. ειλικρινής Δ. σοβαρός

003. «Η ιστορία είναι γεμάτη δράση [και] ο κεντρικός ήρωας είναι ένας αξιολάτρευτος γκαφατζής». Ποια είναι η αντίθετη της υπογραμμισμένης λέξης;

- A. αγενής B. επιθετικός Γ. αντιπαθής Δ. άσχημος

004. «Η ταινία του Ενρίκε Γκάτο κατάφερε να πραγματοποιήσει εισπρακτικό θρίαμβο στην Ισπανία. Ο λόγος είναι εύκολα κατανοητός». Ποια είναι η αντίθετη της υπογραμμισμένης λέξης;

- A. ανάξιος B. ακατανόητος Γ. άμεσος Δ. δυσνόητος

005. Στο κείμενο διαβάζουμε: «ο κεντρικός πρωταγωνιστής είναι ένας αξιολάτρευτος γκαφατζής και, ταυτόχρονα, ο “μικρός” άνθρωπος που καταφέρνει να γίνει “ήρωας”». Τι σημαίνει η λέξη «μικρός»;

- A. ένας άνθρωπος μικρού αναστήματος
- B. ένας άνθρωπος που δε θέλει να πετύχει πολλά στη ζωή του
- Γ. ένας άνθρωπος που έχει περιορισμένες φιλοδοξίες
- Δ. ένας όχι και τόσο γνωστός άνθρωπος, κάποιος που δεν είναι διάσημος

006. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις αληθεύει, σύμφωνα με το κείμενο;

- A. Η ταινία δε διακρίνεται για την πρωτοτυπία ως προς την πλοκή και τους ήρωες.
- B. Η ταινία διακρίνεται για την πρωτοτυπία ως προς την πλοκή και τους ήρωες.
- Γ. Η ταινία αντιγράφει πιστά και μιμείται τυφλά τις ταινίες του Ιντιάνα Τζόουνς.
- Δ. Οι θεατές της ταινίας δε θα τη βρουν αστεία.

007. «Η ιστορία είναι γεμάτη δράση και χιούμορ, ο κεντρικός πρωταγωνιστής είναι ένας αξιολάτρευτος γκαφατζής». Η υπογραμμισμένη λέξη συντακτικά είναι:

- A. υποκείμενο B. κατηγορούμενο Γ. αντικείμενο Δ. προσδιορισμός

008. Αφορμή για την έναρξη των περιπετειών του Ταντ υπήρξε:

- A. η αγάπη του για τη Σάρα
- B. το γεγονός ότι ένας φίλος του παρέλαβε μια πλάκα με πληροφορίες για τη χαμένη πόλη του Παϊτίτι
- Γ. η θέλησή του να ασκήσει το επάγγελμα του αρχαιολόγου και η βούλησή του να εκπληρώσει τα όνειρά του
- Δ. η θέλησή του να σώσει τη χαμένη πόλη των Ίνκας

009. «Ο Ταντ [...] περνάει τον καιρό του κάνοντας όνειρα ανάμεσα στους γεραυούς και το τσιμέντο, στην οικοδομή όπου εργάζεται». Η υπογραμμισμένη φράση είναι:

- A. ονοματική φράση B. ρηματική φράση
- Γ. προθετική φράση Δ. σύνθετη προθετική φράση

010. «Η ταινία [...] περιστρέφεται γύρω από έναν φιλοπερίεργο και τελικά γενναίο νεαρό». Ποια είναι η συνώνυμη της υπογραμμισμένης λέξης;

- A. αναποφάσιτος B. ανδρείος Γ. άτολμος Δ. ετοιμοπόλεμος

Β΄ ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

Στις ερωτήσεις 011 έως και 020 να επιλέξετε μία (1) μόνο από τις πέντε (5) δυνατές απαντήσεις. Για κάθε ερώτηση για την οποία θα επιλέξετε τη σωστή απάντηση και μόνο αυτή, θα βαθμολογηθείτε με τρεις (3) μονάδες.

011. «Η ταινία [...] περιστρέφεται γύρω από έναν φιλοπερίεργο και γενναίο νεαρό, μια συναρπαστική αποστολή, μια κοπέλα που τον συντροφεύει και την οποία ερωτεύεται [...]». Η υπογραμμισμένη λέξη συντακτικά είναι:

A. υποκείμενο	B. αντικείμενο
Γ. κατηγορούμενο	Δ. προσδιορισμός
E. επεξήγηση	

012. «Σε ισπανο-γαλλική παραγωγή, η ταινία του Ενρίκε Γκάτο κατάφερε να πραγματοποιήσει εισπρακτικό θρίαμβο». Το υπογραμμισμένο ρήμα είναι διατυπωμένο στη(ν):

A. εξακολουθητική υποτακτική	B. συνοπτική υποτακτική
Γ. εξακολουθητική προστακτική	Δ. συντελεσμένη υποτακτική
E. οριστική έγκλιση	

013. «Η ταινία, ένας φόρος τιμής σε όλες τις εξωτικές περιπέτειες της μεγάλης οθόνης και ιδιαίτερα στον μύθο του Ιντιάνα Τζόουνς». Η υπογραμμισμένη λέξη είναι:

A. επίθετο	B. επίρρημα	Γ. αντωνυμία	Δ. πρόθεση	E. ουσιαστικό

014. Σύμφωνα με το κείμενο, ο Ταντ είναι:

A. καλόκαρδος	B. καλόγνωνος
Γ. καλλιεργημένος	Δ. καλομίλητος
E. καλοπροαίρετος	

015. Η φράση «η ταινία, ένας φόρος τιμής σε όλες τις εξωτικές περιπέτειες της μεγάλης οθόνης και ιδιαίτερα στον μύθο του Ιντιάνα Τζόουνς» σημαίνει ότι:

A. η συγκεκριμένη ταινία τιμά τις εξωτικές περιπέτειες και γι' αυτό αντιγράφει πιστά τις ταινίες με τον Ιντιάνα Τζόουνς
B. η ταινία λειτουργεί ως εκδήλωση τιμής για τις ταινίες με εξωτικό περιεχόμενο και για τις ταινίες με πρωταγωνιστή τον Ιντιάνα Τζόουνς
Γ. στην ταινία εμφανίζεται σε έναν μικρό και τιμητικό ρόλο ο Χάρισον Φορντ ως Ιντιάνα Τζόουνς
Δ. η ταινία ανήκει στο είδος της εξωτικής περιπέτειας που τιμά το κοινό
E. η ταινία τιμά τον κοινό με τη σκηνοθεσία της και τις περιπέτειες τις οποίες παρουσιάζει

016. «Η ταινία [...] περιστρέφεται γύρω από: έναν φιλοπερίεργο αλλά καλών προθέσεων και τελικά γενναίο νεαρό, μια συναρπαστική αποστολή». Ποια είναι η αντίθετη της υπογραμμισμένης λέξης;
- A. απρόθυμη B. απρόβλεπτη Γ. αρνητική Δ. θλιβερή E. αδιάφορη
017. «σίγουρα δεν είναι κάτι που δεν έχουμε ξαναδεί, και πολλές φορές μάλιστα, όσον αφορά στην εξέλιξη της ιστορίας ή στους χαρακτήρες». Η υπογραμμισμένη πρόταση είναι:
- A. δευτερεύουσα αναφορική ονοματική B. δευτερεύουσα αναφορική επιρρηματική
Γ. κύρια Δ. δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική
E. δευτερεύουσα βουλητική
018. Ποιο από τα παρακάτω επίθετα δεν έχει παραθετικά;
- A. καλών B. γενναίο Γ. κεντρικός Δ. διπρόσωπο E. διάσημος
019. Η φράση: «οι δευτερεύοντες χαρακτήρες» στη γενική ενικού θα ήταν:
- A. του δευτερεύοντος χαρακτήρα B. των δευτερέων χαρακτήρα
Γ. του δευτερεύοντως χαρακτήρα Δ. του δευτερεύοντος χαρακτήρος
E. των δευτερεύοντων χαρακτήρων
020. Σε ποια από τις παρακάτω φράσεις η λέξη «του» διαφέρει συντακτικά από τις άλλες;
- A. Αντ' αυτού περνάει τον καιρό του κάνοντας όνειρα, ανάμεσα στους γερανούς και το τσιμέντο.
- B. Η ευκαιρία να κάνει πραγματικότητα τα όνειρά του θα παρουσιαστεί, όταν ένας γνωστός αρχαιολόγος λαμβάνει μια μυστηριώδη πέτρινη πλάκα.
- Γ. Η ευκαιρία [...] θα παρουσιαστεί όταν ο φίλος του, ένας γνωστός αρχαιολόγος, λαμβάνει μια μυστηριώδη πέτρινη πλάκα, το κλειδί για τη διαδρομή στη Χαμένη Πόλη [...].
- Δ. Η ιστορία του Ταντ δεν απευθύνεται σε ενήλικο κοινό ούτε έχει κάποια αξία λόγου πρωτοτυπία.
- E. Η ταινία [...] περιστρέφεται γύρω από έναν φιλοπερίεργο και τελικά γενναίο νεαρό [και] τον διπρόσωπο ανταγωνιστή του για την καρδιά της κοπέλας.

► Κείμενο: «Σμύρνη: η καταστροφή μιας κοσμοπολίτικης πόλης (1900-1922)»

Ντοκιμαντέρ, 2011, έγχρωμο
σενάριο-σκηνοθεσία
Μαρία Ηλιού
ιστορικός σύμβουλος
Αλέξανδρος Κιτρορέφ
μουσική
Νίκος Πλατύραχος
διάρκεια 90'

Έλληνες της Σμύρνης παρακολουθούν την άφιξη του ελληνικού στρατού στην πόλη.

Το ιστορικό αυτό ντοκιμαντέρ είναι μεγάλης σημασίας όχι μόνο γιατί το ελληνικό κοινό θα δει άγνωστες εικόνες από τη Σμύρνη, αλλά και γιατί η σκηνοθέτρια Μαρία Ηλιού και ο συνεργάτης της, ιστορικός Αλέξανδρος Κιτρορέφ, φέρνουν μια νέα ματιά στον τρόπο αφήγησης της ιστορίας. Μια ματιά που κρατά αποστάσεις τόσο από μια υπέρμετρα εθνικιστική αφήγηση όσο και από νεότερες απόπειρες που αποσιωπούσαν τα τραγικά γεγονότα της καταστροφής, παραμορφώνοντας την αλήθεια.

Ενενήντα χρόνια μετά την καταστροφή, οι δύο συνεργάτες θέλουν να τιμήσουν τον κόσμο που χάθηκε το 1922. Ιστορικοί από την Αμερική και την Ευρώπη μιλούν στο ντοκιμαντέρ, ενώ Σμυρνιοί, πρώτης, δεύτερης και τρίτης γενιάς, αφηγούνται τις προσωπικές τους ιστορίες. Μάλιστα, τρεις από αυτούς ξετυλίζουν οικογενειακές μικροϊστορίες σε σχέση με τα γεγονότα, από την ελληνική, την αρμενική και την τουρκική πλευρά, από τα χρόνια της ακμής ως τα χρόνια της καταστροφής. Το ντοκιμαντέρ τεκμηριώνεται με σπάνιο φωτογραφικό και κινηματογραφικό υλικό, που σταχυολογήθηκε από αρχεία της Αμερικής και της Ευρώπης.

Για πρώτη φορά δημοσιεύονται άγνωστες εικόνες της Σμύρνης από ιδιωτικές συλλογές, όπως αυτή του Pierre de Gigord, από τα αρχεία της βιβλιοθήκης του αμερικανικού Κογκρέσου, του Πανεπιστημίου του Πρίνσετον και του Χάρβαρντ και άλλων ιδρυμάτων της Ελλάδας και του εξωτερικού.

(κείμενο αντλημένο από το διαδίκτυο)

➤ Ερωτήσεις

Α΄ ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

Στις ερωτήσεις 001 έως και 010 να επιλέξετε μία (1) μόνο από τις τέσσερις (4) δυνατές απαντήσεις. Για κάθε ερώτηση για την οποία θα επιλέξετε τη σωστή απάντηση και μόνο αυτή, θα βαθμολογηθείτε με δύο (2) μονάδες.

001. «Η σκηνοθέτιδα Μαρία Ηλιού και ο συνεργάτης της, Αλέξανδρος Κιτροέφ, φέρνουν μια νέα ματιά στον τρόπο με τον οποίο διηγούνται την ιστορία». Η υπογραμμισμένη πρόταση είναι:

- A. αναφορική ονοματική B. αναφορική επιρρηματική
Γ. κύρια Δ. πλάγια ερωτηματική

002. «Το ντοκιμαντέρ αυτό είναι μεγάλης σημασίας όχι μόνο γιατί το ελληνικό κοινό θα δει άγνωστες εικόνες από τη Σμύρνη, αλλά και γιατί η σκηνοθέτιδα και ο συνεργάτης της φέρνουν μια νέα ματιά στον τρόπο με τον οποίο διηγούνται την ιστορία». Η υπογραμμισμένη πρόταση είναι:

- A. ειδική B. χρονική Γ. αιτιολογική Δ. πλάγια ερωτηματική

003. «Μια ματιά που κρατά αποστάσεις από νεότερες απόπειρες που αποσιωπούσαν τα τραγικά γεγονότα της καταστροφής, παραμορφώνοντας την αλήθεια». Η υπογραμμισμένη λέξη είναι:

- A. ουσιαστικό B. ρήμα Γ. επίρρημα Δ. μετοχή

004. Σύμφωνα με το κείμενο:

- A. Το ντοκιμαντέρ έχει μια εθνικιστική ματιά στα γεγονότα.
B. Στο ντοκιμαντέρ γίνεται μια προσπάθεια να αποσιωπηθούν ορισμένα γεγονότα.
Γ. Το ντοκιμαντέρ απέχει τόσο από τον εθνικισμό όσο και από την προσπάθεια αποσιώπησης των δραματικών ιστορικών συμβάντων.
Δ. Η Μαρία Ηλιού και ο Αλέξανδρος Κιτροέφ δεν προσπάθησαν να κρύψουν τη συγκίνησή τους για τα γεγονότα που σχετίζονται με τη Μικρασιατική Καταστροφή.

005. Στο συγκεκριμένο ντοκιμαντέρ:

- A. Δε λαμβάνεται υπόψη η άποψη των Τούρκων.
- B. Ακούγεται και η θέση της τουρκικής πλευράς.
- Γ. Η σκηνοθέτιδα και ο ιστορικός έχουν μια στάση αδιαφορίας απέναντι στους Τούρκους.
- Δ. Μαθαίνουμε μόνο για τη ζωή των Ελλήνων και των Αρμενίων.

006. «Η σκηνοθέτιδα Μαρία Ηλιού και ο συνεργάτης της, Αλέξανδρος Κιτροέφ, φέρνουν μια νέα ματιά στον τρόπο με τον οποίο διηγούνται την ιστορία». Το υπογραμμισμένο ρήμα είναι:

- A. μεταβατικό B. αμετάβατο Γ. απρόσωπο Δ. συνδετικό

007. «Σμυρνιοί, πρώτης, δεύτερης και τρίτης γενιάς, αφηγούνται τις προσωπικές τους ιστορίες». Η υπογραμμισμένη λέξη είναι:

- A. απόλυτο αριθμητικό B. αναλογικό αριθμητικό
- Γ. δεικτική αντωνυμία Δ. τακτικό αριθμητικό

008. «Μια ματιά που κρατά αποστάσεις τόσο από μια υπέρμετρα εθνικιστική αφήγηση όσο και από νεότερες απόπειρες που αποσιωπούσαν τα τραγικά γεγονότα της καταστροφής». Η υπογραμμισμένη λέξη είναι:

- A. ουσιαστικό B. ρήμα Γ. επίρρημα Δ. μετοχή

009. «Μια ματιά που κρατά αποστάσεις [...] και από νεότερες απόπειρες που αποσιωπούσαν τα τραγικά γεγονότα». Ποια είναι η αντίθετη της υπογραμμισμένης λέξης;

- A. αποσπούσαν B. αναφέρονταν Γ. τόνιζαν Δ. φανέρωναν

010. Σύμφωνα με το κείμενο, στο ντοκιμαντέρ παρουσιάζονται:

- A. μόνο τα μείζονα στρατιωτικά και πολιτικά γεγονότα
- B. μόνο οι απόψεις των Ελλήνων θυμάτων της Μικρασιατικής Καταστροφής
- Γ. οι απόψεις μόνο διάσημων ιστορικών
- Δ. και συμβάντα της οικογενειακής ζωής

Β΄ ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

Στις ερωτήσεις 011 έως και 020 να επιλέξετε μία (1) μόνο από τις πέντε (5) δυνατές απαντήσεις. Για κάθε ερώτηση για την οποία θα επιλέξετε τη σωστή απάντηση και μόνο αυτή, θα βαθμολογηθείτε με τρεις (3) μονάδες.

011. Σύμφωνα με το κείμενο, το ντοκιμαντέρ:

- A. διακρίνεται για τον νέο τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται τα ιστορικά συμβάντα
- B. δε διακρίνεται για κάποια πρωτοτυπία ως προς το πώς παρουσιάζει την ιστορία
- Γ. διακρίνεται για τα εντυπωσιακά πανοραμικά του πλάνα
- Δ. βασίστηκε αποκλειστικά σε αρχεία της Ελλάδας
- E. βασίστηκε μόνο σε αρχεία και έγγραφα προερχόμενα από το εξωτερικό

012. «Μια ματιά που κρατά αποστάσεις τόσο από μια υπέρμετρα εθνικιστική αφήγηση». Ποια είναι η αντίθετη της υπογραμμισμένης λέξης;

- A. μετρημένα
- B. μετριοπαθώς
- Γ. υποθετικά
- Δ. υποτακτικά
- E. μετριάσματα

013. Σύμφωνα με το κείμενο, στο ντοκιμαντέρ προβάλλονται:

- A. μόνο εικόνες από αρχεία ήδη γνωστά στους ιστορικούς
- B. πλάνα από μη δημοσιευμένα αρχεία
- Γ. εικόνες της σύγχρονης Σμύρνης
- Δ. οι απόψεις των στρατιωτικών της εποχής εκείνης
- E. οι απόψεις των δημιουργών του ντοκιμαντέρ, αλλά και του Pierre de Gigord

014. Ποιος από τους παρακάτω είναι ο σωστός συλλαβισμός της λέξης «κοσμοπολιτισμός»;

- A. κοσ – μο – πο – λι – τισ – μός
- B. κο – σμο – πο – λι – τι – σμός
- Γ. κο – σμο – πο – λι – τισ – μός
- Δ. κοσ – μο – πο – λι – τι – σμός
- E. κο – σμο – πο – λιτι – σμός

015. «Τρεις [Σμυρνιοί] ξετυλίζουν οικογενειακές μικροϊστορίες σε σχέση με τα γεγονότα». Το υπογραμμισμένο ρήμα είναι:

- A. μεταβατικό
- B. αμετάβατο
- Γ. απρόσωπο
- Δ. συνδετικό
- E. αποθετικό

016. «Το ντοκιμαντέρ τεκμηριώνεται με σπάνιο φωτογραφικό και κινηματογραφικό υλικό από αρχεία της Αμερικής και της Ευρώπης». Η υπογραμμισμένη φράση είναι:

- A. εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου
- B. εμπρόθετος προσδιορισμός του τόπου
- Γ. εμπρόθετος προσδιορισμός της αναφοράς
- Δ. εμπρόθετος προσδιορισμός του τρόπου
- E. έμμεσο αντικείμενο

017. «Νεότερες απόπειρες που αποσιωπούσαν τα τραγικά γεγονότα της καταστροφής». Πώς πρέπει να διατυπωθεί η πρόταση αυτή στον υπερσυντέλικο;

- A. Νεότερες απόπειρες που έχουν αποσιωπήσει τα τραγικά γεγονότα της καταστροφής
- B. Νεότερες απόπειρες που θα έχουν αποσιωπήσει τα τραγικά γεγονότα της καταστροφής
- Γ. Νεότερες απόπειρες που είχαν αποσιωπήσει τα τραγικά γεγονότα της καταστροφής
- Δ. Νεότερες απόπειρες που αποσιώπησαν τα τραγικά γεγονότα της καταστροφής
- E. Νεότερες απόπειρες που αποσιωπούσαν τα τραγικά γεγονότα της καταστροφής

018. Στην πρόταση «το ντοκιμαντέρ τεκμηριώνεται με σπάνιο φωτογραφικό και κινηματογραφικό υλικό που σταχυολογήθηκε από αρχεία της Αμερικής και της Ευρώπης», η υπογραμμισμένη πρόταση είναι:

- A. χρονική
- B. αναφορική
- Γ. βουλητική
- Δ. ενδοιαστική

019. Σύμφωνα με το κείμενο, η Σμύρνη είχε ζήσει και χρόνια:

- A. φτώχειας και ανύπαρκτης οικονομικής ανάπτυξης
- B. αποσιώπησης των σημαντικών ιστορικών γεγονότων
- Γ. επιρροών από πολλά και διαφορετικά έθνη
- Δ. έντονου εθνικισμού
- E. διαφορετικής αφήγησης της ιστορίας της

020. Ποιον σκοπό εξυπηρετεί το φωτογραφικό και κινηματογραφικό υλικό που αξιολογείται στο ντοκιμαντέρ;

- A. να δοθεί ο λόγος σε ιστορικούς από την Ευρώπη και την Αμερική
- B. ναδειχτεί ότι είναι δυνατόν τα ντοκιμαντέρ να είναι ενδιαφέροντα και συναρπαστικά
- Γ. να προβληθεί και η άποψη των Αρμενίων
- Δ. να αποδειχθούν τα γεγονότα για τα οποία γίνεται λόγος
- E. να δοθεί έμφαση στις οικογενειακές μικροϊστορίες

3ο Κριτήριο αξιολόγησης

► Κείμενο: «Όταν μεγαλώσω θα γίνω... αρχαιολόγος!»

Πώς ορίζετε το επάγγελμά σας και ποιες είναι οι διάφορες μορφές του;

Αρχαία Ολυμπία, φωτ. Χρήστος Μερντίτης.

Ο αρχαιολόγος είναι ο επιστήμονας που εξετάζει όχι μόνο τα υλικά κατάλοιπα, αλλά και όλο το φάσμα της ζωής του ανθρώπου στο παρελθόν. Από την άλλη, όμως, πλευρά, υπάρχουν και άλλου είδους παραλλαγές, όπως, για παράδειγμα, να ακολουθήσει ακαδημαϊκή καριέρα¹.

Επίσης, δεν είναι εύκολο να φανταστεί κάποιος ότι πολλές φορές αρχαιολόγοι είναι σύμβουλοι σε ταινίες, όπως η *Τροία* ή οι *300*, ή ακόμη ότι ένας αρχαιολόγος μπο-

ρεί να σπουδάσει και μουσειολογία και να γίνει διευθυντής ενός μουσείου. Επομένως, υπάρχουν πάρα πολλές παραλλαγές, αλλά εγώ σας ανέφερα τις κυριότερες.

Εσείς ποια παραλλαγή υπηρετείτε και γιατί;

Η ιδιότητά μου του καθηγητή στο πανεπιστήμιο είναι η ουσιαστικότερη. Από την άλλη, όμως, μεριά, όπως καταλαβαίνετε, το να είναι κανείς διευθυντής σε ένα αρχαιολογικό μουσείο, όπως είναι κατά βάση το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, και μάλιστα ιδιωτικό, σημαίνει ότι μπορείς να δημιουργήσεις ενδεχομένως πολύ περισσότερα πράγματα και να υλοποιήσεις τις φιλοδοξίες σου, όπως εκθέσεις ευρημάτων και εκδόσεις βιβλίων, που έγιναν μέσα από τη διεύθυνση αυτού εδώ του μουσείου.

1. Ακαδημαϊκή καριέρα = να γίνει καθηγητής πανεπιστημίου.

Μουσείο Ιστορίας της Τέχνης (Βιέννη),
φωτ. Χρήστος Μερεντίτης.

Πώς είναι το εργασιακό σας περιβάλλον;

Το εργασιακό μου περιβάλλον και στο πανεπιστήμιο, αλλά και στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης είναι ιδανικό. Να προσθέσω, βέβαια, ότι το πιο γοητευτικό περιβάλλον είναι αυτό του ανασκαφέα. Η ανασκαφή είναι από μόνη της ένα πολύ μεγάλο σχολείο. Ο αρχαιολόγος είναι ο πρώτος που θα αγγίξει ξανά ένα αντικείμενο που αφέθηκε εκεί χιλιάδες χρόνια πριν. Είναι η γοητεία του καλοκαιριού, αν θέλετε, των ανθρώπων που είναι μαζί σου και μαθαίνουν.

Ποιες δεξιότητες θεωρείτε ότι είναι χρήσιμες για αυτό το επάγγελμα;

Η παρατηρητικότητα, η φαντασία, αλλά και η διαίσθηση.

Ποια στοιχεία της προσωπικότητας θεωρείτε ότι είναι χρήσιμα γι' αυτό το επάγγελμα;

Ο δυναμισμός, έτσι κι αλλιώς, σε όλα τα επαγγέλματα είναι ουσιαστικός. Θα πρόσθετα, επίσης, η έμπνευση, η επιμονή, η υπομονή, η αγάπη, αυτό που λέμε μεράκι.

Ποια ήταν τα ερεθίσματα στην παιδική ή εφηβική σας ηλικία που σας ώθησαν να ακολουθήσετε αυτό το επάγγελμα;

Μου άρεσαν πάρα πολύ οι άνθρωποι και, επειδή θα ήταν δύσκολο να τους εξετάσει κάποιος στο μέλλον, προτίμησα στο χτες για να μπορώ να παρατηρώ την εξέλιξή τους.

Τι σπουδές ακολουθήσατε;

Αρχικά, ευτύχησα να έχω πάρα πολύ καλούς δασκάλους και στο γυμνάσιο και στο λύκειο, στα Χανιά της Κρήτης, και μετά, συνειδητά, επέλεξα να παρακολουθήσω το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, τότε που μεγάλες και σημαντικές μορφές της πόλης υπηρετούσαν εκεί, όπως ο δάσκαλός μου, ο Μανώλης Ανδρόνικος, ο Γιώργος ο Δεσπίνης, ο Κακριδής και άλλοι. Και φυσικά, αμέσως μετά σπούδασα στη Γερμανία, στη Βόννη.

Τι σας προσφέρει, και τι σας στοιχίζει, αυτό το επάγγελμα;

Μου προσφέρει τα πάντα και μου στοιχίζει τα πάντα. Θα έλεγα ότι πρέπει να προσέχει κάθε άνθρωπος, κάθε νέος, να μην κάνει ποτέ πράγματα που δεν τα λαχταράει η καρδιά του.

Μουσείο του Ζεύγματος (Γκαζιαντέπ Τουρκίας),
φωτ. Χρήστος Μερεντίτης.

Τι θα αλλάζατε στην πορεία σας αν ξεκινούσατε τώρα;

Δεν πιστεύω ότι θα άλλαζα κάτι.

Τι συμβουλή θα δίνετε σε κάποιον που θέλει να ακολουθήσει αυτό το επάγγελμα;

Να προσέξει να είναι έντιμος και παρατηρητικός και να το αγαπάει σαν να αγαπάει τον εαυτό του, δηλαδή να ταυτίζει, θα έλεγα, τη δουλειά του με το φάσμα και τα ενδιαφέροντα της ζωής του.

Ποια βοηθήματα για αυτό το επάγγελμα θα ήταν χρήσιμα σε έναν νέο;

Τώρα πια με το διαδίκτυο υπάρχουν εκατοντάδες βοηθήματα, αλλά εγώ νομίζω ότι το καλύτερο από όλα θα ήταν πολύ πριν ξεκινήσει την επιλογή να μπορέσει να πάει σε μια ανασκαφή. Αυτό είναι, πιστεύω, το μεγαλύτερο βοήθημα και το μεγαλύτερο μάθημα.

Τι συμβουλή θα δίνατε σε κάποιον που δεν ξέρει αν θέλει να ακολουθήσει αυτό το επάγγελμα;

Εάν δεν ξέρει, να μην το ακολουθήσει.

(συνέντευξη του Νίκου Σταμπολίδη, διευθυντή του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης
και καθηγητή πανεπιστημίου στο τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας)

Ερωτήσεις

Α' ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

Στις ερωτήσεις 001 έως και 010 να επιλέξετε μία (1) μόνο από τις τέσσερις (4) δυνατές απαντήσεις. Για κάθε ερώτηση για την οποία θα επιλέξετε τη σωστή απάντηση και μόνο αυτή, θα βαθμολογηθείτε με δύο (2) μονάδες.

001. «Ο δυναμισμός, έτσι κι αλλιώς, σε όλα τα επαγγέλματα είναι ουσιαστικός».

Η υπογραμμισμένη λέξη συντακτικά είναι:

- A. υποκείμενο B. αντικείμενο
Γ. επιθετικός προσδιορισμός Δ. κατηγορούμενο

002. Σύμφωνα με τη συνέντευξη, ο κ. Σταμπολίδης:

- A. Προτιμά την εξέταση των ανθρώπων στο παρόν.
B. Επέλεξε συνειδητά να σπουδάσει στη Θεσσαλονίκη.

- Γ. Θεωρεί ότι δεν είναι απαραίτητο στοιχείο η επιμονή, για να γίνει κάποιος αρχαιολόγος.
- Δ. Πιστεύει ότι, εάν κάποιος δεν ξέρει αν θέλει να ακολουθήσει το επάγγελμα του αρχαιολόγου, τότε θα πρέπει να πάει σε μια ανασκαφή, όπου θα αγγίξει ένα αντικείμενο που αφέθηκε εκεί πριν από χιλιάδες χρόνια, και θα αλλάξει γνώμη.

003. Ο κ. Σταμπολίδης αναφέρει ότι ένας πτυχιούχος αρχαιολογίας:

- Α. Έχει στενά περιθώρια απασχόλησης.
- Β. Έχει πολλές επαγγελματικές επιλογές.
- Γ. Καλύτερα θα ήταν να εργαστεί και σε άλλα επαγγέλματα, πριν εργαστεί σε αυτό που σπούδασε.
- Δ. Καλύτερα να στραφεί προς τη μουσειολογία.

004. Σύμφωνα με τον κ. Σταμπολίδη:

- Α. Δεν είναι εύκολο να συνδυαστεί η ιδιότητα του καθηγητή πανεπιστημίου με αυτήν του διευθυντή ενός ιδιωτικού μουσείου τέχνης.
- Β. Η εργασία σε ένα ιδιωτικό μουσείο δίνει την ευκαιρία στον διευθυντή να αναπτύξει τη δημιουργικότητά του και να εκπληρώσει τους στόχους του.
- Γ. Η εργασία στο πανεπιστήμιο βοηθάει έναν καθηγητή να γίνει καλύτερος διευθυντής ενός αρχαιολογικού μουσείου.
- Δ. Η διεύθυνση ενός μουσείου είναι η δημιουργικότερη απασχόληση για έναν αρχαιολόγο.

005. Ο κ. Σταμπολίδης θεωρεί ότι:

- Α. Το ουσιαστικότερο εργασιακό περιβάλλον είναι αυτό του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης.
- Β. Το εργασιακό του περιβάλλον στο πανεπιστήμιο δεν είναι και το πλέον ιδανικό.
- Γ. Οι δάσκαλοί του είτε στα Χανιά είτε στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης τον προετοίμασαν για ένα γοητευτικό επάγγελμα.
- Δ. Η ανασκαφική εργασία είναι σαφώς πιο γοητευτική από την απασχόληση στο πανεπιστήμιο ή σε ένα μουσείο.

006. Σύμφωνα με όσα διαβάσαμε στη συνέντευξη:

- Α. Ένας νέος άνθρωπος και γενικότερα κάθε άνθρωπος δε θα πρέπει να ασχολείται με μια εργασία για την οποία δε νιώθει έντονη επιθυμία.
- Β. Το επάγγελμα του αρχαιολόγου έχει υψηλές απαιτήσεις, αλλά προσφέρει περιορισμένα οφέλη σε όποιον καταπιαστεί με αυτό.
- Γ. Το επάγγελμα του αρχαιολόγου έχει σχετικά περιορισμένες απαιτήσεις, δεδομένου ότι το διαδίκτυο βοηθάει πολύ, ενώ από την άλλη προσφέρει αρκετά οφέλη σε όποιον καταπιαστεί με αυτό.
- Δ. Η γοητεία του καλοκαιριού μεγαλώνει από τη γοητεία του επαγγέλματος του αρχαιολόγου και των ανθρώπων οι οποίοι είναι μαζί με τον καθηγητή και μαθαίνουν.

007. Ο κ. Σταμπολίδης αναφέρει ότι:

- A. Δε θα επέφερε κάποια μεταβολή στην επαγγελματική του πορεία σε περίπτωση που άρχιζε εκ νέου.
- B. Θα επέφερε ορισμένες μόνο μεταβολές στην επαγγελματική του πορεία σε περίπτωση που ξεκινούσε από την αρχή.
- Γ. Μόνο η παρατηρητικότητα είναι χρήσιμη σε έναν αρχαιολόγο.
- Δ. Η αξιοποίηση του διαδικτύου έχει μεγαλύτερη βαρύτητα από οτιδήποτε άλλο για έναν νέο αρχαιολόγο.

008. «Ποια ήταν τα ερεθίσματα [...] που σας ώθησαν να ακολουθήσετε αυτό το επάγγελμα;». Η υπογραμμισμένη λέξη συντακτικά είναι:

- A. υποκείμενο B. αντικείμενο Γ. κατηγορούμενο Δ. προσδιορισμός

009. «Μου άρεσαν πάρα πολύ οι άνθρωποι και προτίμησα [να τους εξετάσω] στο χθες για να μπορώ να παρατηρώ την εξέλιξή τους». Η υπογραμμισμένη λέξη είναι:

- A. χρονικός προσδιορισμός B. αναφορικό επίρρημα
- Γ. παρατακτικός σύνδεσμος Δ. ποσοτικός προσδιορισμός

010. «Ευτύχησα να έχω πάρα πολύ καλούς δασκάλους στα Χανιά της Κρήτης και μετά, συνειδητά, επέλεξα να παρακολουθήσω το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης». Η υπογραμμισμένη πρόταση είναι:

- A. χρονική και λειτουργεί ως χρονικός προσδιορισμός
- B. βουλητική και λειτουργεί ως αντικείμενο στην κύρια πρόταση
- Γ. βουλητική και λειτουργεί ως επεξήγηση στην κύρια πρόταση
- Δ. ενδοιαστική και λειτουργεί ως αντικείμενο στην κύρια πρόταση

B' ΟΜΑΔΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΑ

Στις ερωτήσεις 011 έως και 020 να επιλέξετε μία (1) μόνο από τις πέντε (5) δυνατές απαντήσεις. Για κάθε ερώτηση για την οποία θα επιλέξετε τη σωστή απάντηση και μόνο αυτή, θα βαθμολογηθείτε με τρεις (3) μονάδες.

011. «ένας αρχαιολόγος μπορεί να σπουδάσει και μουσειολογία και να γίνει διευθυντής ενός μουσείου. Επομένως, υπάρχουν πάρα πολλές παραλλαγές, αλλά εγώ σας ανέφερα τις κυριότερες». Η υπογραμμισμένη λέξη είναι:

- A. χρονικός προσδιορισμός B. επεξηγηματικός σύνδεσμος
- Γ. συμπλεκτικός σύνδεσμος Δ. ποσοτικός προσδιορισμός
- E. αντιθετικός σύνδεσμος

012. «Ο δυναμισμός, έτσι κι αλλιώς, σε όλα τα επαγγέλματα είναι ουσιαστικός». Ποια είναι η αντίθετη της υπογραμμισμένης λέξης;
 Α. ουσιώδης Β. ανούσιος Γ. ασταθής Δ. αδιάφορος Ε. υπερτιμημένος
013. «[...] συνειδητά, επέλεξα να παρακολουθήσω το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης». Ποια είναι η αντίθετη της υπογραμμισμένης λέξης;
 Α. ευσυνειδήτα Β. άτολμα Γ. ακούσια Δ. έμμεσα Ε. μυθικά
014. «Επέλεξα να παρακολουθήσω το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, τότε που μεγάλες και σημαντικές μορφές της πόλης υπηρετούσαν εκεί». Ποια από τις παρακάτω λέξεις είναι συνώνυμη της υπογραμμισμένης;
 Α. αφυπηρετούσαν Β. προσπαθούσαν
 Γ. διηύθυναν Δ. εργάζονταν
 Ε. εμπνέονταν
015. «Ο αρχαιολόγος είναι ο επιστήμονας [...] στο παρελθόν. Από την άλλη, όμως, πλευρά, υπάρχουν και άλλου είδους παραλλαγές, όπως για παράδειγμα, να ακολουθήσει ακαδημαϊκή καριέρα». Ποια από τις παρακάτω λέξεις είναι συνώνυμη της υπογραμμισμένης;
 Α. διαφοροποιήσεις Β. αποποιήσεις
 Γ. συναλλαγές Δ. συνδιαλλαγές
 Ε. παρεισαγωγές
016. Σε ποια από τις ακόλουθες προτάσεις ο λόγος χρησιμοποιείται μεταφορικά;
 Α. «Επίσης, δεν είναι εύκολο να φανταστεί κάποιος ότι πολλές φορές αρχαιολόγοι είναι σύμβουλοι σε ταινίες, όπως π.χ. η *Τροία* ή, πιο πρόσφατα, οι *300*».
 Β. «Νομίζω ότι το καλύτερο απ' όλα θα ήταν, πολύ πριν ξεκινήσει την επιλογή, να μπορέσει να πάει σε μια ανασκαφή».
 Γ. «Μου άρεσαν πάρα πολύ οι άνθρωποι και, επειδή θα ήταν δύσκολο να τους εξετάσει κάποιος στο μέλλον, προτίμησα στο χθες, για να μπορώ να παρατηρώ την εξέλιξή τους».
 Δ. «Η ανασκαφή είναι από μόνη της ένα πολύ μεγάλο σχολείο».
 Ε. Ο αρχαιολόγος είναι ο πρώτος που θα αγγίξει ξανά ένα αντικείμενο που αφέθηκε εκεί χιλιάδες χρόνια πριν.
017. «Να [...] το αγαπάει σαν να αγαπάει τον εαυτό του, δηλαδή να ταυτίζει τη δουλειά του [...] με το φάσμα και τα ενδιαφέροντα της ζωής του». Ποια από τις παρακάτω λέξεις είναι συνώνυμη της υπογραμμισμένης;
 Α. εύρος Β. εξυπνάδα Γ. χόμπι Δ. ευαισθησία Ε. πρίσμα

018. «Θα έλεγα ότι πρέπει να προσέχει κάθε άνθρωπος, κάθε νέος, να μην κάνει ποτέ πράγματα που δεν τα λαχταράει η καρδιά του». Η υπογραμμισμένη πρόταση είναι:

- A. δευτερεύουσα αναφορική ονοματική
- B. δευτερεύουσα αναφορική επιρρηματική
- Γ. αιτιολογική
- Δ. πλάγια ερωτηματική
- E. βουλητική

019. Ποιος από τους παρακάτω τύπους είναι ο ορθός τύπος β' ενικού προσώπου συνοπτικής προστακτικής ενεργητικής φωνής (προστακτική αορίστου);

- A. επίλεγε B. επέλεξε Γ. επίλεξε Δ. επέλεγε E. επιλέγετε

020. «Το να είναι κανείς διευθυντής σε ένα αρχαιολογικό μουσείο, [...] σημαίνει ότι μπορείς να δημιουργήσεις ενδεχομένως πολύ περισσότερα πράγματα και να υλοποιήσεις τις φιλοδοξίες σου». Με ποια από τις επόμενες φράσεις η υπογραμμισμένη φράση μετατρέπεται από ρηματική σε ονοματική;

- A. η φιλοδοξία της υλοποίησης
- B. υλοποίησε τις φιλοδοξίες σου
- Γ. η υλοποίηση των φιλοδοξιών σου
- Δ. η ύλη των φιλοδοξιών σου
- E. η φιλοδοξία των υλοποιήσεών σου